

ЗАЯВА

про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки проекту Програми економічного і соціального розвитку Чернігівської області на 2021 рік

1. ЗАМОВНИК- Департамент розвитку економіки та сільського господарства Чернігівської обласної державної адміністрації (вул. Шевченка, 7, м. Чернігів, 14000).

2. ВИД ТА ОСНОВНІ ЦІЛІ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, ЙОГО ЗВ'ЯЗОК З ІНШИМИ ДОКУМЕНТАМИ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ.

Відповідно до пункту 3 частини першої статті 1 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», документами державного планування є стратегії, плани, схеми, містобудівна документація, загальнодержавні програми, державні цільові програми та інші програми і програмні документи, включаючи зміни до них, які розробляються та/або підлягають затвердженню органом державної влади, органом місцевого самоврядування.

Програма економічного і соціального розвитку Чернігівської області на 2021 рік (далі Програма) є документом державного планування регіонального (обласного) рівня, який розроблений з врахуванням законів України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про місцеві державні адміністрації», «Про засади державної регіональної політики», «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України».

Проєкт Програми підготовлено з врахуванням пріоритетів Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки.

Метою Програми є забезпечення гідного життя та добробуту населення області шляхом ефективного використання потенціалу її територій, забезпечення сталого розвитку економічної, соціальної, гуманітарної та екологічної сфер регіону.

Досягнення поставленої мети буде здійснюватись через реалізацію пріоритетів, визначених у Стратегії сталого розвитку Чернігівської області на період до 2027 року, а саме розвиток людського потенціалу; комфортні та безпечні умови для життя; підвищення конкурентоспроможності регіональної економіки; ефективне багаторівневе врядування та управління територіальним розвитком.

Програма є короткостроковою і розробляється на один рік.

Проєкт Програми міститиме основні показники економічного та соціального розвитку області на 2021 рік, які враховують існуючі тенденції соціально-економічного розвитку регіону і базуються на прогнозних макропоказниках економічного і соціального розвитку України (постанова КМУ від 29.07.2020 № 671). Вони будуть розраховані на підставі статистичних даних, намірів суб'єктів господарювання, організацій, пропозиціях структурних підрозділів облдержадміністрації, територіальних органів центральних органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування.

Складовою Програми є перелік регіональних програм, які передбачається реалізувати в області у 2021 році, пріоритетні проекти, які доцільно фінансувати із залученням коштів обласного бюджету, та відповідно до яких було подано заявки (включаючи перехідні на 2021 рік), стратегічну екологічну оцінку Програми.

3. ТЕ, ЯКОЮ МІРОЮ ДОКУМЕНТ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ ВИЗНАЧАЄ УМОВИ ДЛЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ВИДІВ ДІЯЛЬНОСТІ АБО ОБ'ЄКТІВ, ЩОДО ЯКИХ ЗАКОНОДАВСТВОМ ПЕРЕДБАЧЕНО ЗДІЙСНЕННЯ ПРОЦЕДУРИ ОЦІНКИ ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ (ЗОКРЕМА ВИЗНАЧЕННЯ МІСЦЕЗНАХОДЖЕННЯ, РОЗМІРУ, ПОТУЖНОСТІ, РОЗМІЩЕННЯ РЕСУРСІВ).

В проекті Програми економічного і соціального розвитку Чернігівської області на 2021 рік визначені пріоритети, один з яких «Комфортні та безпечні умови для життя». Він містить розділи «Розвиток транспортної інфраструктури та зв'язку», «Реалізація проектів регіонального розвитку», «Ефективне планування територіального розвитку», «Підвищення якості надання населенню житлово-комунальних послуг. Енергозбереження», «Захист екосистем і збереження довкілля на засадах сталого розвитку. Техногенна безпека».

Пріоритетом «Підвищення конкурентоспроможності регіональної економіки» передбачені розділи «Розвиток висотехнологічного промислового виробництва», «Науково-технічний та інноваційний розвиток», «Сталий розвиток агропромислового комплексу», «Підвищення ефективності використання рекреаційних ресурсів області».

Відповідно до вищезгаданих пріоритетів, в рамках Програми можуть бути реалізовані проекти, які, відповідно до Закону України «Про оцінку впливу на довкілля», підлягатимуть оцінці впливу на довкілля до прийняття рішення про впровадження планової діяльності. Для таких проектів має бути здійснена процедура оцінки впливу на довкілля.

4. ЙМОВІРНІ НАСЛІДКИ.

В ході здійснення СЕО буде оцінено ймовірні наслідки реалізації проекту Програми економічного і соціального розвитку Чернігівської області на 2021 рік, зокрема, мають бути оцінені наслідки для таких компонентів:

- а) для довкілля, у тому числі для здоров'я населення:
  - клімат і мікроклімат;
  - геологічне середовище, ґрунти і земельні ресурси;
  - атмосферне повітря;
  - водні ресурси;
  - відходи;
  - біорізноманіття;
  - наслідки для здоров'я населення;
  - соціальне та техногенне середовище.

Під час здійснення СЕО буде оцінено ймовірні наслідки для здоров'я населення від функціонування об'єктів інфраструктури, що пропонуються відповідно до Програми економічного і соціального розвитку Чернігівської області на 2021 рік.

б) для територій із природоохоронним статусом:

На території регіону розташовано 674 території і об'єктів природно-заповідного фонду, з них 24 загальнодержавного значення (з них найбільші - 2 національні парки «Мезинський» та «Ічнянський») та регіональні ландшафтні парки «Міжрічинський», «Ялівщина» та «Ніжинський») та 650 - місцевого значення. Під час здійснення СЕО також буде оцінено ймовірні наслідки для цих територій.

в) транскордонні наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.

Реалізація Програми економічного і соціального розвитку Чернігівської області на 2021 рік не чинитиме транскордонного впливу на елементи довкілля, тому відсутня потреба в оцінці транскордонних наслідків.

5. ВИПРАВДАНІ АЛЬТЕРНАТИВИ, ЯКІ НЕОБХІДНО РОЗГЛЯНУТИ, ЗОКРЕМА ЯКЩО ДДП НЕ БУДЕ ЗАТВЕРДЖЕНО.

Постановою Кабінету Міністрів від 26.04.2003 р. №621 «Про розроблення прогнозних і програмних документів економічного і соціального розвитку та складання проекту державного бюджету» (зі змінами) передбачено розроблення, затвердження програмних документів економічного і соціального розвитку, якою є Програми економічного і соціального розвитку Чернігівської області на 2021 рік, органами місцевого самоврядування – Чернігівською обласною радою.

У Програмі визначатимуться основні макропоказники економічного і соціального розвитку області до 2023 року за двома сценаріями - реалістичним та оптимістичним. Досягнення показників за оптимістичним сценарієм передбачає використання регіоном своїх можливостей, активну діяльність у всіх сферах, як виробничої, так і гуманітарної, та відповідність цієї діяльності європейським і світовим трендам. Оскільки перший (реалістичний) сценарій є найбільш ймовірним через ситуацію, яка склалась в зв'язку з поширенням гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, він став базою для формування мети, завдань і заходів Програми на 2021 рік.

6. ДОСЛІДЖЕННЯ, ЯКІ НЕОБХІДНО ПРОВЕСТИ, МЕТОДИ І КРИТЕРІЇ, ЩО ВИКОРИСТОВУВАТИМУТЬСЯ ПІД ЧАС СЕО.

Під час СЕО будуть застосовані такі аналітичні методи:

- колективні експертні оцінки;
- аналіз тенденцій;
- SWOT-аналіз;
- цільовий аналіз та інші.

Також будуть використані такі форми участі громадськості, як інформування, консультування, обговорення та інші.

Для підготовки звіту передбачається використовувати наступну інформацію (за її наявності):

- регіональну доповідь про стан навколишнього природного середовища в області;
- екологічний паспорт області;
- статистичну інформацію щодо стану довкілля та здоров'я населення;

- дані моніторингу існуючого стану довкілля (кліматичні, метеорологічні, гідрологічні спостереження, дані про фонове забруднення та ін.);

- інформацію, яка міститься в інших законодавчих актах і має відношення до проекту Програми економічного і соціального розвитку Чернігівської області на 2021 рік;

- іншу доступну інформацію.

7. ЗАХОДИ, ЯКІ ПЕРЕДБАЧАЄТЬСЯ РОЗГЛЯНУТИ ДЛЯ ЗАПОБІГАННЯ, ЗМЕНШЕННЯ ТА ПОМ'ЯКШЕННЯ НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДДП.

Під час здійснення СЕО передбачається розглянути заходи із запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків для довкілля, визначені законодавством.

Згідно з Законом України «Про охорону навколишнього природного середовища» встановлено використання природних ресурсів громадянами, підприємствами, установами та організаціями з додержанням обов'язкових екологічних вимог:

а) раціонального й економного використання природних ресурсів на основі широкого застосування новітніх технологій;

б) здійснення заходів щодо запобігання псуванню, забрудненню, виснаженню природних ресурсів, негативному впливу на стан навколишнього природного середовища;

в) здійснення заходів щодо відтворення відновлюваних природних ресурсів;

г) застосування біологічних, хімічних і інших методів поліпшення якості природних ресурсів, які забезпечують охорону навколишнього природного середовища й безпеку здоров'я населення;

д) збереження територій і об'єктів природно-заповідного фонду, а також інших територій, що підлягають особливій охороні;

е) здійснення заходів щодо збереження й невиснажливого використання біологічного різноманіття під час провадження діяльності, пов'язаної з поводженням з генетично модифікованими організмами.

Також будуть враховані заходи щодо раціонального використання природних ресурсів, збереження особливо цінних та унікальних природних комплексів і забезпечення екологічної безпеки, передбачені іншими законодавчими актами у сфері охорони довкілля.

Заходи, спрямовані на запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків для здоров'я населення, визначатимуться відповідно до вимог Закону України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення».

8. ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО СТРУКТУРИ ТА ЗМІСТУ ЗВІТУ ПРО СТРАТЕГІЧНУ ЕКОЛОГІЧНУ ОЦІНКУ.

Стратегічна екологічна оцінка буде виконана в обсягах, визначених статтею 11 п. 2, 3 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», а саме:

Звіт про стратегічну екологічну оцінку складається до затвердження документа державного планування та містить з урахуванням змісту і рівня деталізації документа державного планування, сучасних знань і методів оцінювання таку інформацію:

1) зміст та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування;

2) характеристику поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, та прогнозні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень);

3) характеристику стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень);

4) екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень);

5) зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються документа державного планування, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа державного планування;

6) опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (1, 3-5 та 10-15 років відповідно, а за необхідності - 50-100 років), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків;

7) заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування;

8) обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення (недостатність інформації та технічних засобів під час здійснення такої оцінки);

9) заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення;

10) опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення (за наявності);

11) резюме нетехнічного характеру інформації, передбаченої пунктами 1-10 цієї частини, розраховане на широку аудиторію.

9. ОРГАН, ДО ЯКОГО ПОДАЮТЬСЯ ЗАУВАЖЕННЯ І ПРОПОЗИЦІЇ, ТА СТРОКИ ЇХ ПОДАВАННЯ.

Зауваження та пропозиції до Заяви про визначення СЕО проєкту *Програми економічного і соціального розвитку Чернігівської області на 2021 рік* надаються до Департаменту розвитку економіки та сільського

господарства Чернігівської обласної державної адміністрації (вул. Шевченка, 7, м. Чернігів, 14000), електронна пошта: der_post@cg.gov.ua, тел./факс приймальня - (0462) 67-57-39, сайт: www.economy.cg.gov.ua.

Відповідальна особа:

- заступник начальника відділу стратегічного планування, прогнозування та моніторингу регіонального розвитку управління регіонального розвитку Департаменту розвитку економіки та сільського господарства Чернігівської облдержадміністрації - Самородна Олена Олександрівна (контактні дані: електронна пошта: der_analiz@cg.gov.ua, телефон (0462) 77-44-93).

Строк подання зауважень і пропозицій становить 15 днів з дати оприлюднення Заяви про визначення обсягу СЕО на веб-сайті Чернігівської обласної державної адміністрації (до 02 жовтня 2020 року).